

Καταστρώντας λειτουργικό το Πρωτόκολλο του ΟΗΕ σχετικά με Ισχυρισμούς Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης έχοντας τη συνδρομή των Εταίρων Υλοποίησης

Δουλεύοντας με το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών: Βασικές πληροφορίες για τους Εταίρους Υλοποίησης του ΟΗΕ ως προς την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της Ικανότητας Προστασίας από Σεξουαλικής Εκμετάλλευση και Κακοποίηση (PSEA)

Πίνακας περιεχομένων

I. Εισαγωγή.....	1
II. Βασικές Πληροφορίες για την Αξιολόγηση της Προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA):	2
Παράρτημα I: Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές	6
1. Βασικό πρότυπο: Οργανωτική πολιτική	7
2. Βασικό πρότυπο: Οργανωτική διαχείριση - υπεργολαβίες	8
3. Βασικό πρότυπο συστημάτων ανθρωπίνου δυναμικού	10
4. Βασικό πρότυπο: Υποχρεωτική Κατάρτιση	11
5. Βασικοί Κανόνες: Καταγραφή	12
6. Βασικοί Κανόνες: Βοήθεια και παραπομπές	14
7. Βασικοί Κανόνες: Έρευνες	17
8. Βασικοί Κανόνες: Διορθωτικά Μέτρα	19

I. Εισαγωγή

Αρκετοί φορείς των Ηνωμένων Εθνών εργάζονται μαζί με τους εταίρους τους για να αποτρέψουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (SEA) και να μειώσουν τους κινδύνους της SEA στην υλοποίηση του προγράμματος.

Ένα τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι να αξιολογήσουμε την ικανότητα των εταίρων να αποτρέπουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση αλλά και να αντιδρούν σε αυτήν και να ισχυροποιούν την ικανότητα από κοινού των φορέων των Ηνωμένων Εθνών και των εταίρων υλοποίησης να πραγματοποιούν δεσμεύσεις για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση (PSEA). Έτσι, οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένων του Ταμείου των Ηνωμένων Εθνών για τον Πληθυσμό, της UNICEF, του Παγκοσμίου Προγράμματος Σίτισης, της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, αξιολογούν τους εταίρους υλοποίησης κάνοντας χρήση ενός [κοινού εντύπου αξιολόγησης](#) που δημιουργήθηκε μέσα από συμβουλευτικές διεργασίες μεταξύ των φορέων των Ηνωμένων Εθνών και των εταίρων μας. Αποτελείται από μία σειρά οκτώ βασικών προτύπων αξιολόγησης των οργανωτικών πολιτικών και διεργασιών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA).

Η αξιολόγηση έχει σκοπό να δώσει στους φορείς του ΟΗΕ και στους εταίρους τους μια αφηρητία για να παρακολουθούν την πρόοδο των οργανωτικών δυνατοτήτων των εταίρων σχετικά με την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA). Τα πρότυπα ευθυγραμμίζονται με το [Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για τους Ισχυρισμούς Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης με τη συμμετοχή των Εταίρων Υλοποίησης](#).

Οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ και οι εταίροι υλοποίησής τους θα χρησιμοποιήσουν τα ευρήματα της αξιολόγησης για α) να ενημερώσουν για την επιλογή και τη συνέχιση των όρων εργασίας με τους εταίρους τους• β) σε επιλεγμένους ή υπάρχοντες εταίρους, να αναπτύξουν ικανότητα ενίσχυσης [του σχεδίου εφαρμογής](#) που αφορά σε σημεία βελτίωσης που ταυτοποιήθηκαν στην προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση• γ) να παρέχουν καλύτερα στοχευμένη και συντονισμένη στήριξη στην ενίσχυση της ικανότητας προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση• και δ) να ενημερώσουν την παρακολούθηση και τα μέτρα ενίσχυσης της ακεραιότητας των δράσεων εφαρμογής του προγράμματος.

Το έγγραφο παρέχει κατευθυντήριες γραμμές στους εταίρους υλοποίησης σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης και τις επιπτώσεις της.

II. Βασικές Πληροφορίες για την Αξιολόγηση της Προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA):

Γενικές Πληροφορίες:

- Οι φορείς του ΟΗΕ που συμμετέχουν απαιτούν να αξιολογούνται, τελικά, όλοι οι εταίροι υλοποίησης. Τα αποτελέσματα των εταίρων που έχουν ήδη ελεγχθεί γίνονται δεκτά από τους συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ με την προϋπόθεση η αξιολόγηση να συμμορφώνεται με τα παρακάτω πρότυπα: υποχρεωτικός έλεγχος του προσωπικού • υποχρεωτική εκπαίδευση • ικανοποιητικές διαδικασίες αναφοράς • σωστή αντιμετώπιση σε προηγούμενες περιπτώσεις • ικανοποιητική ικανότητα έρευνας και παροχής βοήθειας. Παρόλα αυτά, ίσως χρειαστεί τα γραφεία του ΟΗΕ να κάνουν επισταμένη έρευνα ώστε να επιβεβαιώσουν ότι η αξιολόγηση καλύπτει τοποθεσίες, τομείς ή δραστηριότητες που αναφέρονται στη συμφωνία συνεργασίας και προσθέτουν παραπάνω στοιχεία σε ένα κοινό σχέδιο δράσης.
- Κάποιοι εταίροι διεθνείς ΜΚΟ έχουν ήδη αξιολογηθεί σε κεντρικό επίπεδο. Άλλοι οργανισμοί του ΟΗΕ πιθανόν να ζητήσουν έγγραφα που να επαληθεύουν την αξιολόγηση, ή πρόσθετα συνοδευτικά έγγραφα εφαρμογής κάποιων από τα βασικά πρότυπα σε επίπεδο χώρας για συγκεκριμένες τοποθεσίες υψηλού κινδύνου ή σχετικά με δράσεις που υλοποιούνται.
- Με σκοπό να συντονιστούν οι αξιολογήσεις σε επίπεδο χώρας, ένας φορέας του ΟΗΕ θα αναλάβει να διενεργήσει την αξιολόγηση και να προχωρήσει στην επαλήθευση και την παρακολούθηση των δράσεων. Ο φορέας του ΟΗΕ δύναται να επιλεγθεί ανάλογα με την εντολή, τον οικονομικό ή γεωγραφικό πεδίο του σχεδίου δράσης/προγράμματος τα είδη των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδίου /προγράμματος ή σε χώρους υψηλού ρίσκου. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μια αξιολόγηση της προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA) θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την εισδοχή σε νέο σχήμα συνεργασίας με φορέα του ΟΗΕ, ως μέρος της διαδικασίας επιλογής ή, για τους υπάρχοντες εταίρους, πριν τη συνέχιση της συνεργασίας.
- Μία αξιολόγηση «μέγιστης ικανότητας» έχει ισχύ για περίοδο 5 ετών, εκτός αν υπάρξουν σημαντικές αλλαγές επιχειρησιακά που επηρεάζουν τις δυνατότητες του εταίρου σχετικά με την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, ή οποιοδήποτε γεγονός σχετιζόμενο με την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση που θα επέβαλαν επαναξιολόγηση σε πιο σύντομο χρονικό διάστημα.

Interim Guidance

- Η Αξιολόγηση της Προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση καλύπτει 8 βασικά πρότυπα: 1. Οργανωτική Πολιτική • 2. Οργανωτική Διαχείριση - Υπεργολαβία • 3. Σύστημα Ανθρώπινου Δυναμικού • 4. Υποχρεωτική εκπαίδευση • 5. Αναφορά • 6. Βοήθεια και Συστάσεις • 7. Έρευνες • και 8. Διορθωτικά Μέτρα.
- Ο αριθμός των βασικών προτύπων που εναρμονίζονται παρέχει τη βάση αναφοράς για τον «Υπολογισμό Κινδύνου σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης» και αντανακλά τις παρούσες ικανότητες Προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση του εταιρίου, ως ακολούθως:
 - Πλήρης ικανότητα: Ο εταίρος συμμορφώνεται με όλα τα 8 πρότυπα•
 - Μέση ικανότητα: Ο εταίρος ακολουθεί τα περισσότερα πρότυπα (6-7), χρειάζεται στήριξη για να καλυφθούν τα κενά•
 - Χαμηλή ικανότητα: Ο εταίρος καλύπτει λίγα βασικά πρότυπα (5 ή και λιγότερα), απαιτείται επείγουσα δράση για να ενισχυθεί η ικανότητα της ΠΣΕΚ.

Η διαδικασία:

Αυτό το τμήμα σκιαγραφεί τα κυριότερα βήματα που απαιτούνται για να αναλάβει κάποιος την αξιολόγηση έχοντας υπόψιν ότι το κάθε γραφείο ίσως ζητήσει πρόσθετα μέτρα ως κομμάτι της εσωτερικής του διαδικασίας. Η αυτοαξιολόγηση θα πρέπει να διαρκεί περίπου 1-2 ώρες.

Βήμα 1: Αυτοαξιολογήσεις εταιρών:

- Ο εταίρος διενεργεί αυτοαξιολόγηση, είτε σε σχέση με πρόσκληση για ανταπόκριση σε πρόταση ή, μέσα από υπόδειγμα αξιολόγησης που παρέχεται από τον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ/το γραφείο που δουλεύει με τον εταίρο, χρησιμοποιώντας την τεχνική καθοδήγηση που είναι διαθέσιμη στο Παράρτημα Ι του παρόντος εγγράφου.
- Μετά την παραλαβή του έντυπου αυτοαξιολόγησης, ο εταίρος, είτε από μόνος του είτε με βοήθεια από τον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ, συμπληρώνει την αυτοαξιολόγηση συμμόρφωσης με κάθε βασικό πρότυπο χωριστά και βαθμολογεί με ένα «ναι» ή «όχι» (ή «δεν ισχύει» για τα βασικά πρότυπα 2 και/ή 8).
- Υπάρχουν δύο προκαταρκτικές ερωτήσεις στην αυτοαξιολόγηση:
 - Εάν ο εταίρος έχει αξιολογηθεί στο παρελθόν από άλλο φορέα των Ηνωμένων Εθνών, ο φορέας παρέχει την ημερομηνία και την βαθμολογία ικανότητας για τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, μαζί με όλα τα συμπληρωματικά έγγραφα και την τεκμηρίωση, και επιστρέφει το έντυπο στο φορέα του ΟΗΕ που το αιτήθηκε, χωρίς να συμπληρώσει την υπόλοιπη αυτοαξιολόγηση.
 - Εάν ο εταίρος δεν έχει οποιαδήποτε άμεση επαφή με τους δικαιούχους της βοήθειας ή τους πληθυσμούς που αφορά η δράση¹ (π.χ. έρευνα από το γραφείο) ως μέρος οποιωνδήποτε από τις δράσεις του, ο εταίρος ίσως να μη χρειαστεί να συμπληρώσει την αξιολόγηση. Αν του ζητηθεί από τον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ που έχει αναλάβει την αξιολόγηση, ο εταίρος πιθανόν να μπορέσει να το σημειώσει αυτό στο έντυπο και να το επιστρέψει στον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ χωρίς να συμπληρώσει την υπόλοιπη αυτοαξιολόγηση. Σε αυτή την περίπτωση, ο εταίρος ίσως χρειαστεί να περάσει από αξιολόγηση της Προστασίας από τη

¹Οι δικαιούχοι βοήθειας είναι άτομα που ωφελούνται άμεσα ή έμμεσα από τη δράση ενός εταιρίου ή του ΟΗΕ. Με άλλα λόγια, αυτό αναφέρεται σε άτομα που ο εταίρος ή ο φορέας του ΟΗΕ είτε δουλεύει μαζί και/ή βοηθάει ή θέλει να βοηθήσει και είναι κατά κανόνα σε συνθήκες ευάλωτης και εξάρτησης απέναντι στο προσωπικό του εταιρίου ή του φορέα του ΟΗΕ. Αυτό περιλαμβάνει οποιαδήποτε δράση που αναλαμβάνει με συμβατική συμφωνία ο εταίρος και φορείς άλλους από το φορέα του ΟΗΕ. Έτσι, η αξιολόγηση «χωρίς επαφή με τους δικαιούχους» βρίσκει εφαρμογή μόνο όταν ο εταίρος δε διενεργεί οποιαδήποτε δράση που να περιλαμβάνει επαφή με τους δικαιούχους βοήθειας ή άλλα μέλη ευάλωτων κοινοτήτων, όπως για παράδειγμα, η έρευνα από το γραφείο. Παρόλα αυτά, αν ο ίδιος εταίρος τελικά αναλάβει δράσεις που περιλαμβάνουν επαφή με τους δικαιούχους, ο εταίρος πρέπει να περάσει από αξιολόγηση.

Interim Guidance

σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση σε μεταγενέστερο χρόνο ή από κάποιο άλλο φορέα του ΟΗΕ εάν η φύση των προγραμματικών δράσεων αλλάξει και υπάρξει άμεση επαφή με τους δικαιούχους.

- Ο εταίρος καταθέτει τη συμπληρωμένη αυτοαξιολόγηση στον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ, μαζί με τα σχετικά συμπληρωματικά έγγραφα, σαν απόδειξη συμμόρφωσης με τα 8 βασικά πρότυπα. Μία λίστα προτεινόμενων συμπληρωματικών εγγράφων που πρέπει να συγκεντρωθούν για την αξιολόγηση περιλαμβάνεται στο έντυπο αυτοαξιολόγησης. Οι εταίροι μπορούν να προσθέσουν διαφορετικά και/ή συμπληρωματικά έγγραφα για να στηρίξουν την αυτοβαθμολόγηση.

Βήμα 2: Ο επικεφαλής φορέας του ΟΗΕ αξιολογεί και βαθμολογεί την ικανότητα του εταίρου ως προς την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση και λαμβάνει μία προκαταρκτική απόφαση σχετικά με την ικανότητα του εταίρου:

- Μόλις λάβει την ολοκληρωμένη αυτοαξιολόγηση, ο επικεφαλής φορέας του ΟΗΕ θα επανεξετάσει την αυτοαξιολόγηση και τα αποδεικτικά στοιχεία και θα επαληθεύσει την αξιολόγηση. Στο διάστημα αυτό, ο επικεφαλής φορέας του ΟΗΕ μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις από τον εταίρο και/ή συμπληρωματικά έγγραφα.
- Κατόπιν ολοκλήρωσης της αξιολόγησής του, ο επικεφαλής φορέας του ΟΗΕ θα μοιραστεί το αποτέλεσμα (συμπεριλαμβανομένου του γενικού δείκτη υψηλής επικινδυνότητας για τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση) με τον εταίρο υλοποίησης και θα εξετάσουν τομείς που επιδέχονται βελτίωση.
- Οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ απαιτούν από τους εταίρους που λαμβάνουν αξιολόγηση μεσαίας ή χαμηλής ικανότητας του δείκτη σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης να αντιμετωπίσουν οποιεσδήποτε αδυναμίες στις πολιτικές προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, τις διαδικασίες και τα συστήματά τους εντός ενός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου (βλέπε Βήμα 3 σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης αυτών των αδυναμιών).
- Οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ ενδέχεται να αποφασίσουν να μη διατηρήσουν, ανανεώσουν, αναστείλουν ή τερματίσουν τη συνεργασία με οποιοδήποτε εταίρο υλοποίησης που δε φτάσει στη μέγιστη ικανότητα εντός ενός συμφωνημένου χρονικού πλαισίου.

Βήμα 3: Σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση της ικανότητας

- Για την αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών που εντοπίζονται, οι φορείς του ΟΗΕ θα εργαστούν από κοινού με τους εταίρους υλοποίησης που λαμβάνουν αξιολόγηση κινδύνου μεσαίας ή χαμηλής ικανότητας για την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση ώστε να αναπτύξουν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο εφαρμογής για την ενίσχυση της ικανότητας. Στόχος του σχεδίου είναι να αποκτήσει ο εταίρος υλοποίησης τη μέγιστη ικανότητα.
- Οι εταίροι υλοποίησης ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τις πηγές που παρέχονται στην τεχνική καθοδήγηση ως εργαλεία για την ανάπτυξη ή την ενδυνάμωση των πολιτικών, διαδικασιών και συστημάτων για την προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση.

Βήμα 4: Παρακολούθηση:

- Στο πλαίσιο του μόνιμου προγράμματος παρακολούθησης, οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ θα παρακολουθούν την εφαρμογή του σχεδίου υλοποίησης για την ενίσχυση της ικανότητας ή, για

εταίρους που σημείωσαν τη μέγιστη ικανότητα, οι φορείς του ΟΗΕ θα παρακολουθούν για να διασφαλίσουν ότι συνεχίζουν να συμμορφώνονται με τα 8 βασικά πρότυπα.

Βήμα 5: Επαναξιολόγηση:

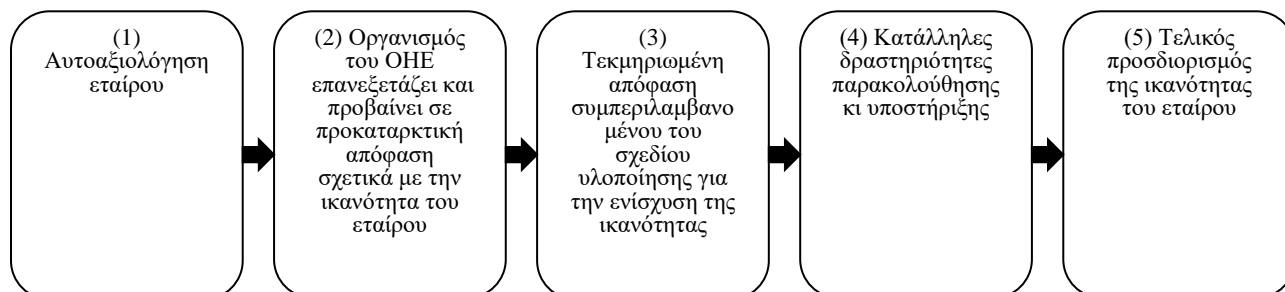
- Αν κάποιος εταίρος δε διαθέτει τη μέγιστη ικανότητα, εντός 6 μηνών από την αρχική του αξιολόγηση (9 μήνες αν δοθεί έκτακτη παράταση 3 μηνών μετά την πρώτη επαναξιολόγηση) ο επικεφαλής φορέας του ΟΗΕ κι ο εταίρος υλοποίησης θα επανεξετάσουν από κοινού την ικανότητα να εφαρμόζει την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση ο εταίρος.
- Οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ ενδέχεται να αποφασίσουν να μη διατηρήσουν, ανανεώσουν, αναστείλουν ή τερματίσουν τη συνεργασία με τους εταίρους υλοποίησης που δεν καταφέρουν να φθάσουν στη μέγιστη ικανότητα μετά την επαναξιολόγηση.
- Ενδέχεται να απαιτείται επαναξιολόγηση σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών εντός της πενταετούς περιόδου σε περίπτωση ύπαρξης ισχυρισμών για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση ή γεγονός που επηρεάζει την ικανότητα του εταίρου.

Διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις:

- Στο μέτρο του δυνατού, οι συμμετέχοντες φορείς του ΟΗΕ θα συντονίζουν την αξιολόγηση των διεθνών ΜΚΟ. Εάν περισσότεροι από ένας φορέας του ΟΗΕ ή υπηρεσία ζητήσει αξιολόγηση, η διεθνής ΜΚΟ θα πρέπει να τους ειδοποιήσει για μια ακόμα εκκρεμή αξιολόγηση.
- Η αξιολόγηση αρκετά κεντρικών διεθνών ΜΚΟ μπορεί να πραγματοποιηθεί αρχικά σε επίπεδο έδρας με ορισμένες ερωτήσεις, ή μέρη αυτών, να αξιολογούνται σε επίπεδο χώρας. Ωστόσο, για τις αποκεντρωμένες διεθνείς ΜΚΟ, η αξιολόγηση θα διεξαχθεί σε επίπεδο χώρας. Ενδέχεται να χρειασθούν επιπρόσθετες συμπληρωματικές πληροφορίες για διεθνείς ΜΚΟ που αξιολογούνται σε επίπεδο έδρας από άλλους φορείς για συγκεκριμένους τομείς ή πεδία τοποθεσίας ή επιπρόσθετη ανάπτυξη ικανότητας ή παρακολούθηση δραστηριοτήτων που ενισχύουν το σχέδιο υλοποίησης. Επιπροσθέτως, ορισμένες συνθήκες υψηλού κινδύνου ή εταίροι διεθνών ΜΚΟ με κατηγορίες για σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση ενδέχεται να απαιτούν επιπρόσθετη αξιολόγηση σε επίπεδο χώρας, ακόμα κι αν η διεθνής ΜΚΟ που είναι εταίρος έχει αξιολογηθεί σε επίπεδο έδρας.

Παράρτημα Ι: Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές

Η αυτοαξιολόγηση ενδέχεται να ενσωματωθεί στα ίδια πρότυπα επιλογής ή μπορεί να είναι ένα ξεχωριστό έγγραφο που δίνεται σε έναν εταίρο από τον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ. Ανεξάρτητα από αυτό, η αυτοαξιολόγηση αποτελείται από 8 βασικά πρότυπα που αναμένεται να εξετάσει ο εταίρος και να υποβάλλει έκθεση επί αυτών.

Για την ολοκλήρωση της αυτοαξιολόγησης, ο εταίρος σημειώνει με “ναι”, “όχι” ή “δεν ισχύει” (η επιλογή δεν ισχύει εφαρμόζεται μόνο στα βασικά πρότυπα 2 και 8) αυτοαξιολόγηση για κάθε βασικό πρότυπο. Ένας εταίρος σημειώνει “ναι” στην αυτοαξιολόγηση αν πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις που περιγράφονται παρακάτω. Εάν ένας εταίρος δεν είναι σίγουρος αν πληροί ή όχι το πρότυπο, ο εταίρος μπορεί να προσθέσει παρατηρήσεις στο εργαλείο και να ζητήσει υποστήριξη από τον φορέα του ΟΗΕ που έχει αναλάβει την αξιολόγηση. Όταν ο εταίρος υποβάλλει την αυτοαξιολόγησή του στον επικεφαλής οργανισμό του ΟΗΕ, θα πρέπει επίσης να υποβάλει και τα αποδεικτικά στοιχεία για κάθε βασικό πρότυπο για να βοηθήσει στον έλεγχο και το σκοπό της αξιολόγησης κινδύνου σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης.

Παρακαλώ λάβετε υπόψιν ότι υπάρχουν δύο προκαταρκτικές ερωτήσεις στο έντυπο της αυτοαξιολόγησης:

- Εάν ο εταίρος έχει αξιολογηθεί στο παρελθόν από άλλο φορέα των Ηνωμένων Εθνών, ο φορέας παρέχει την ημερομηνία και την βαθμολογία ικανότητας για τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, μαζί με όλα τα συμπληρωματικά έγγραφα και την τεκμηρίωση, και επιστρέφει το έντυπο στο φορέα του ΟΗΕ που το αιτήθηκε, χωρίς να συμπληρώσει την υπόλοιπη αυτοαξιολόγηση.
- Εάν ο εταίρος δεν έχει άμεση επαφή με τους δικαιούχους βοήθειας (πχ. δευτερογενής έρευνα), ο εταίρος το σημειώνει στο έντυπο και το επιστρέφει στον επικεφαλής φορέα του ΟΗΕ, χωρίς να ολοκληρώσει το υπόλοιπο κομμάτι της αυτοαξιολόγησης. Στην περίπτωση αυτή, ο εταίρος ενδέχεται να χρειαστεί να υποβληθεί αργότερα σε αξιολόγηση για την προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση ή με άλλον φορέα του ΟΗΕ αν αλλάξει η φύση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων κι υπάρξει άμεση επαφή με τους δικαιούχους.

Γενικές οδηγίες ως προς την υποβολή των δικαιολογητικών/αποδεικτικών στοιχείων

1. Εταίροι που υποβάλλουν έγγραφα τρίτων μερών ως αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να αποδείξουν ότι έχουν ενσωματώσει ή υιοθετήσει οποιαδήποτε εξωτερική πολιτική, κατευθυντήρια γραμμή ή διαδικασία στις εσωτερικές οργανωτικές τους διεργασίες. Για παράδειγμα, μια εξωτερική ή διυπηρεσιακή εκπαίδευση, ένας Κώδικας Δεοντολογίας, ή τυποποιημένη διαδικασία λειτουργίας (SOP) για την παραπομπή σε υπηρεσίες θυμάτων θα πρέπει να υπογράφεται από τον οργανισμό ή να συνοδεύεται από ένα υπόμνημα ή από άλλα

υποστηρικτικά έγγραφα που να δείχνουν ότι ο οργανισμός έχει υιοθετήσει την πολιτική τρίτων μερών ως δική του εσωτερική πολιτική.

2. Για κάθε βασικό πρότυπο, οι πολιτικές κι οι διαδικασίες της προστασίας από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA) θα πρέπει να ισχύουν για όλο το ανθρώπινο δυναμικό, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού, των ασκουμένων, των εθελοντών, των συμβούλων κι οποιοδήποτε άλλου τμήματος του ανθρωπίνου δυναμικού. Τα αποδεικτικά στοιχεία της γλώσσας αυτής θα πρέπει να είναι σαφή.
3. Όλα τα προς υποβολή αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να είναι γραμμένα και εγκεκριμένα από την πολιτική του οργανισμού. Προσχέδια σε εξέλιξη ή γραπτές διευκρινίσεις μέσω email δε θα γίνονται δεκτές.

1. Βασικό πρότυπο: Οργανωτική πολιτική

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Ο εταίρος έχει ένα έγγραφο πολιτικής για την προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση. Τουλάχιστον, αυτό το έγγραφο θα πρέπει να περιλαμβάνει μια γραπτή δέσμευση ότι ο εταίρος αποδέχεται τα πρότυπα δεοντολογίας που αναφέρονται στην ενότητα 3 της [ST/SGB/2003/13](#).»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Ιδανικά, ο εταίρος υλοποίησης διαθέτει ένα έγγραφο δήλωσης της πολιτικής για την Προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA) και/ή μια πολιτική διασφάλισης, η οποία πληροί τα πρότυπα της δεοντολογίας που αναφέρονται στην ενότητα 3 της [ST/SGB/2003/13](#).

Ως εκ τούτου, πληρούται η ελάχιστη προϋπόθεση και ο εταίρος μπορεί να σημειώσει ένα “ναι” στην αυτοαξιολόγηση, αν ο εταίρος έχει ένα έγγραφο πολιτικής για την Προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA) με συγκεκριμένη αναφορά στην PSEA. Ειδάλλως, ο εταίρος σημειώνει “όχι” στην αυτοαξιολόγηση κι αυτό το πρότυπο θα προστεθεί στο σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση της ικανότητας.

Μολονότι όχι υποχρεωτικό, οι εταίροι ενθαρρύνονται έντονα να αναπτύξουν μια πολιτική για την Προστασία από την σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (PSEA) που να επιδεικνύει μια σαφή δέσμευση για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA). Οι εταίροι πρέπει να συμπεριλάβουν τις ακόλουθες βασικές πτυχές κατά τη δημιουργία ή ενίσχυση των εγγράφων πολιτικής τους:

- Έναν σαφές ορισμό της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) (ίδιος ή ουσιαστικά παρόμοιο με τον [ορισμό των Ηνωμένων Εθνών](#)).
- Μια σαφή απαγόρευση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA).
- Υποχρεώσεις γνωστοποίησης: η απαίτηση ότι όλες οι αναφορές περιστατικών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης πρέπει να γνωστοποιούνται αμέσως.
- Προστασία πληροφοριοδοτών: τα άτομα που αναφέρουν περιστατικά σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) πρέπει να προστατεύονται από οποιαδήποτε μορφή αντιποίνων.
- Σαφείς ρόλοι και αρμοδιότητες: αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τον ορισμό υπεύθυνων προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης για την ανάληψη καίριων αρμοδιοτήτων, όπως η ανάπτυξη εσωτερικών συστημάτων, η επιμόρφωση και η ευαισθητοποίηση του προσωπικού, και ο συντονισμός με άλλους σχετικούς φορείς (βλ. [Γενικοί όροι για υπεύθυνους/ες προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης](#)).

- Διαφανή και σαφή γλώσσα, προσαρμοσμένη στο τοπικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η κατανόησή της από όλο το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

Ο εταίρος μπορεί είτε να αναθεωρήσει τα δικά του υφιστάμενα έγγραφα, είτε να υιοθετήσει τα υποδείγματα που παρέχονται στο τμήμα «Πηγές» για να διατυπώσει την πολιτική του, είτε να δημιουργήσει μια αυτόνομη πολιτική προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, ανάλογα με τις δυνατότητες και τις ανάγκες του.

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Κώδικας Δεοντολογίας (εσωτερικός ή διυπηρεσιακός/ τρίτου μέρους, αν έχει υιοθετηθεί από τον οργανισμό-εταίρο, βλ. παραπάνω σημείωση σχετικά με την τεκμηρίωση από τρίτους).
- Πολιτική προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA).
- Τεκμηρίωση πρότυπων διαδικασιών για όλο το προσωπικό για τη λήψη/υπογραφή της πολιτικής προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης ή/και των συμβάσεων προσωπικού που περιλαμβάνουν απαγόρευση σχετικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, όπως και υποχρεωτική τήρηση του κώδικα δεοντολογίας ή της πολιτικής προστασίας έναντι σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης.

d) Πηγές:

Οι ακόλουθοι πηγές είναι διαθέσιμες ως παραπομπές ή ως υλικό για την ανάπτυξη ικανοτήτων προκειμένου να βοηθήσουν στην ανάπτυξη του σχεδίου υλοποίησης και στην ικανοποίηση του βασικού προτύπου.

- Υπόδειγμα πολιτικής προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA)²: περιλαμβάνει όλα τα προαναφερθέντα βασικά στοιχεία. Οι εταίροι μπορούν να προσαρμόσουν αυτήν την πολιτική PSEA στις εσωτερικές τους δομές και συστήματα.
- Υπόδειγμα Κώδικα Δεοντολογίας³: οι εταίροι μπορούν να προσαρμόσουν αυτόν τον κώδικα δεοντολογίας στις εσωτερικές τους δομές και συστήματα.

Άλλες χρήσιμες πηγές:

- Βασικά λειτουργικά πρότυπα (MOS)-Προστασία έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA) και Οδηγίες εφαρμογής της MOS-PSEA, 2013 (σελ. 11)
- CHS Alliance, Εγχειρίδιο γρήγορης αναφοράς για την εφαρμογή της προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, 2017. (σελ.12).
- Interaction, Οδηγός βήμα προς βήμα της Interaction για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, Ιούνιος 2010.

2. Βασικό πρότυπο: Οργανωτική διαχείριση - υπεργολαβίες

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες συνεργασίας των εταίρων περιλαμβάνουν τυποποιημένη ρήτρα που απαιτεί από τους υπεργολάβους (εξαιρούνται τα άτομα καθώς emπίπτουν στο προσωπικό) να υιοθετούν πολιτικές που απαγορεύουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση και να λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης.»

² Για άλλο δείγμα πολιτικής προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA), βλ. Πολιτική προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης της CESVI, the Γραμματεία Πολιτικής προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης της Διεθνούς Ομοσπονδίας Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου.

³ Για άλλο δείγμα κωδικών δεοντολογίας, βλ.: International Rescue Committee (IRC), the IRC Way. Πρότυπα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και Κώδικας Δεοντολογίας για το προσωπικό του Νορβηγικού Συμβουλίου Προσφύγων (NRC), που περιλαμβάνουν στοιχεία προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA).

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Οι εταίροι είναι υπεύθυνοι για τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες των υπεργολάβων τους. Η χρήση υπεργολάβου δεν απαλλάσσει τον εταίρο από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία προς τον φορέα του ΟΗΕ. Αυτό σημαίνει ότι και οι υπεργολάβοι πρέπει να λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα πρόληψης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού τους. Η ρήτρα θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

- Σαφή απαγόρευση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης,
- Υποχρέωση λήψης κατάλληλων μέτρων για την πρόληψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης και τη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης.

Εάν ο εταίρος υλοποίησης του έργου απασχολεί υπεργολάβους και μπορεί να αποδείξει ότι έχει συμπεριλάβει τυποποιημένη ρήτρα που απαιτεί από τους υπεργολάβους να υιοθετούν πολιτικές που απαγορεύουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, όπως και να λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες ελάχιστες απαιτήσεις, ο εταίρος μπορεί να αυτοαξιολογηθεί με «ναι». Σε διαφορετική περίπτωση, ο εταίρος υλοποίησης αυτοαξιολογείται με «όχι» και το πρότυπο αυτό προστίθεται στο σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση ικανοτήτων. Εάν ο εταίρος δεν έχει υπεργολάβους, ο εταίρος μπορεί να επιλέξει την ένδειξη «δεν ισχύει». Ωστόσο, εάν η κατάσταση αυτή αλλάξει και ο ίδιος εταίρος αναθέσει στη συνέχεια δραστηριότητες υπεργολαβικά σε άλλη οντότητα, αυτό θα απαιτούσε επαναξιολόγηση.

Ιδανικά, τα κατάλληλα μέτρα των υπεργολάβων για την πρόληψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης στο προσωπικό τους θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής, κατά περίπτωση: (1) σαφή απαγόρευση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, (2) υποχρεωτικό έλεγχος του προσωπικού, (3) υποχρεωτική εκπαίδευση σε θέματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης για το προσωπικό τους, (4) υποχρεωτική αναφορά όλων των ισχυρισμών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, (5) παραπομπή των θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης για άμεση επαγγελματική βοήθεια, (6) διερεύνηση κάθε ισχυρισμού σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Τέτοιες προσδοκίες από τους υπεργολάβους θα μπορούσαν επίσης να συμπεριληφθούν στην πολιτική προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA) του ίδιου του εταίρου (βλ. Βασικό πρότυπο 1).

Εάν ο εταίρος σκοπεύει να αναθέσει δραστηριότητες υπεργολαβικά σε άλλη οντότητα, ο εταίρος πρέπει να διαθέτει τους απαραίτητους μηχανισμούς αναφοράς για την πρόληψη και την αντιμετώπιση περιστατικών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης.

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Συμβάσεις/συμφωνίες συνεργασίας για υπεργολάβους
- Αποδεικτικά στοιχεία ότι οι υπεργολάβοι/εταίροι υποχρεούνται να ακολουθούν την πολιτική προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης του οργανισμού που περιλαμβάνει τα προαναφερθέντα στοιχεία

d) Πηγές:

Οι εταίροι μπορούν να ανατρέξουν στις πηγές που παρέχονται στον παρόντα οδηγό για να ενισχύσουν διάφορες πτυχές των ικανοτήτων των υπεργολάβων τους σε θέματα προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Το άρθρο 11 του Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών του ΟΗΕ παρέχει χρήσιμα στοιχεία για τον σχεδιασμό μιας τυποποιημένης ρήτρας.

3. Βασικό πρότυπο συστημάτων ανθρώπινου δυναμικού

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Υπάρχει μια συστηματική διαδικασία αξιολόγησης των υποψήφιων για εργασία μέσω κατάλληλου ελέγχου. Αυτή πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, έλεγχο συστατικών επιστολών για σεξουαλικά παραπτώματα και δήλωση του υποψήφιου ή της υποψήφιας για εργασία, με την οποία να επιβεβαιώνει ότι δεν έχει υποστεί ποτέ κυρώσεις (πειθαρχικές, διοικητικές ή ποινικές) που να απορρέουν από έρευνα περιστατικού σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, ή δεν έχει αποχωρήσει από την εργασία του/της εν αναμονή έρευνας και δεν έχει αρνηθεί να συνεργαστεί σε μια τέτοια έρευνα.»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Οι εταίροι πρέπει να λαμβάνουν επαρκή μέτρα προστασίας για την αποφυγή πρόσληψης ατόμων με ιστορικό σεξουαλικού παραπτώματος στο παρελθόν. Ο έλεγχος του προσωπικού για προηγούμενα αδικήματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης πρέπει να αποτελεί υποχρεωτικό στοιχείο της διαδικασίας πρόσληψης. Ο έλεγχος πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον, όλα τα ακόλουθα:

- Οι υποψήφιοι και υποψήφιες για εργασία θα πρέπει να υποχρεούνται να δηλώνουν οι ίδιοι και οι ίδιες την προηγούμενη εμπλοκή τους σε σεξουαλικό παράπτωμα και να συναινούν στην αποκάλυψη κάθε τέτοιας πληροφορίας από πρώην εργοδότες κατά την επαλήθευση των συστατικών επιστολών.
- Ο έλεγχος των στοιχείων αναφοράς με τους προηγούμενους εργοδότες θα πρέπει να αποτελεί υποχρεωτικό μέρος της διαδικασίας πρόσληψης.
- Θα πρέπει να ζητείται από όλο το προσωπικό να υπογράψει έναν οργανωτικό κώδικα δεοντολογίας ή ένα αντίστοιχο έγγραφο.
- Οι ρήτρες προστασίας έναντι σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης θα πρέπει να ενσωματωθούν στις συμβάσεις

Όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με την προστασία έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης θα πρέπει να φυλάσσονται στον φάκελο/αρχείο προσωπικού, ώστε να διασφαλίζεται ότι το άτομο δεν θα επαναπροσληφθεί, εάν οι ισχυρισμοί τεκμηριωθούν βάσει εμπειριστατωμένης έρευνας ή εάν το άτομο αποχωρήσει από τον οργανισμό ενώ διεξάγεται έρευνα.

Γενικά, η δήλωση προηγούμενης εμπλοκής σε περιστατικά σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης από μόνη της δεν επαρκεί για την πλήρη επίτευξη των ελάχιστων απαιτήσεων του παρόντος προτύπου. Στο βαθμό που είναι νομικά δυνατό, αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από την απαίτηση για έλεγχο συστατικών επιστολών με γνώμονα θέματα προστασίας έναντι της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (PSEA) και/ή επίσημο έλεγχο ποινικού μητρώου. Για παράδειγμα, το διυπηρεσιακό [σύστημα γνωστοποίησης παραπτωμάτων](#) που εγκρίθηκε από τη Steering Committee for Humanitarian Response (SCHR) θεσπίζει ένα ελάχιστο πρότυπο για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των οργανισμών στο πλαίσιο διαδικασιών πρόσληψης σχετικά με άτομα που έχουν αποδεδειγμένα διαπράξει «παράπτωμα» σχετικό με σεξουαλική κακοποίηση, σεξουαλική εκμετάλλευση ή σεξουαλική παρενόχληση κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Η ελάχιστη απαίτηση πληρούται και ο εταίρος μπορεί να αυτοαξιολογηθεί με «ναι», εάν ο εταίρος μπορεί να αποδείξει ότι εφαρμόζει επαρκή μέτρα ελέγχου. Σε διαφορετική περίπτωση, ο εταίρος αυτοαξιολογείται με «όχι» και το πρότυπο αυτό προστίθεται στο σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση ικανοτήτων.

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Υπόδειγμα ελέγχου συστατικών επιστολών, με έλεγχο για σεξουαλικό παράπτωμα (συμπεριλαμβανομένων των συστατικών επιστολών από προηγούμενους εργοδότες, όπως και της

- ιδίας δήλωσης)·
- Διαδικασίες πρόσληψης.

d) Πηγές:

Οι πηγές ενημέρωσης εξαρτώνται από την τοποθεσία και μπορούν να αποκτηθούν από την Ομάδα Χώρας του ΟΗΕ και/ή την αρμόδια κεντρική υπηρεσία Πρόληψης της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (PSEA) του ΟΗΕ.

- <https://www.interaction.org/resource-library/psea-in-the-employee-lifecycle-action-against-hunger/>

4. Βασικό πρότυπο: Υποχρεωτική Κατάρτιση

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Ο εταίρος διοργανώνει υποχρεωτικά σεμινάρια κατάρτισης (διαδικτυακά ή δια ζώσης) για όλο το προσωπικό σχετικά με την Πρόληψη της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (PSEA) και τις σχετικές διαδικασίες. Η εκπαίδευση θα πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει: 1) ορισμό της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) (ευθυγραμμισμένο με τον ορισμό του ΟΗΕ)· 2) επεξήγηση της απαγόρευσης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) και 3) δράσεις που πρέπει να αναλάβει το προσωπικό (π.χ. άμεση αναφορά καταγγελιών και παραπομπή των θυμάτων).»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Οι εταίροι πρέπει να διοργανώνουν υποχρεωτικά εισαγωγικά σεμινάρια κατάρτισης και σεμινάρια επανεκπαίδευσης σχετικά με την Πρόληψη της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (PSEA) για όλο το προσωπικό σε τακτική βάση. Αυτά τα σεμινάρια πρέπει να περιλαμβάνουν κατ'ελάχιστον:

- Σαφή ορισμό της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) (όμοιο ή ουσιαδώς παρόμοιο με τον ορισμό του ΟΗΕ)·
- Μια σαφή απαγόρευση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA)·
- Υποχρέωση άμεσης αναφοράς τυχόν καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA)·
- Υποχρέωση παραπομπής σε άμεση στήριξη από ειδικούς των φερόμενων ως θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA).

Οι ελάχιστες απαιτήσεις πληρούνται και ο εταίρος μπορεί να αυτοαξιολογηθεί με «ναι», εάν δύναται να αποδείξει ότι διαθέτει επαρκή κατάρτιση πάνω στην Πρόληψη της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (PSEA). Σε διαφορετική περίπτωση, ο εταίρος αυτοαξιολογείται με «όχι» και το πρότυπο αυτό προστίθεται στο σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση ικανοτήτων.

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Ετήσιο σχέδιο κατάρτισης·
- Ατζέντα κατάρτισης·
- Εκπαιδευτικό πακέτο (βλ. ανωτέρω σημείωση για την τεκμηρίωση τρίτων μερών, κατά περίπτωση)·
- Απαίτηση τήρησης παρουσιολογίου και δειγματοληπτικών φύλλων παρουσιολογίου ή προτύπων·
- Υπόδειγμα πιστοποιητικών κατάρτισης·
- Αναφορά κατάρτισης.

d) Πηγές ενημέρωσης:

Σε περίπτωση που ο εταίρος δεν έχει εφαρμόσει δικό του πρόγραμμα κατάρτισης, δύναται να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε εκπαιδευτικό υλικό υπάρχει διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο URL προκειμένου να εκπληρώσει τις σχετικές με την κατάρτιση υποχρεώσεις:

- Μόνιμη Διωπηρεσιακή Επιτροπή (IASC), [«Λέμε Όχι στη Σεξουαλική Κακοποίηση» - μια Διωπηρεσιακή Εκπαίδευση για την Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση και τη Σεξουαλική Παρενόχληση για εταίρους](#), Μάιος 2020.
- Διαδικτυακό Πρόγραμμα Κατάρτισης του ΟΗΕ στην [Πρόληψη της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης \(PSEA\)](#).
- Interaction, [Εκπαιδευτικός Οδηγός Πρόληψης της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης](#), Δεκέμβριος 2013.

5. Βασικοί Κανόνες: Καταγραφή

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Ο εταίρος διαθέτει μηχανισμούς και διαδικασίες αναφοράς καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης που συμμορφώνονται με τα βασικά πρότυπα αναφοράς (π.χ. ασφάλεια, εμπιστευτικότητα, διαφάνεια, προσβασιμότητα) για το προσωπικό, τους δικαιούχους και την κοινότητα.»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Οι εταίροι οφείλουν να διαθέτουν επαρκείς μηχανισμούς 1) υποβολής καταγγελιών και 2) αναφοράς καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης⁴:

- 1) Οι μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης πρέπει, κατ' ελάχιστον, να διαθέτουν τα εξής βασικά στοιχεία:
 - Προσβασιμότητα: Οι μηχανισμοί αναφοράς πρέπει να είναι εύχρηστοι, ευρέως γνωστοποιημένοι και κοινοποιημένοι στο προσωπικό, στους αποδέκτες βοήθειας και στις τοπικές κοινωνίες. Τυχόν εμπόδια στη χρήση πρέπει να εξαλειφθούν (π.χ. δύσκολη ή ξένη γλώσσα, κόστη και απαιτούμενος χρόνος χρήσης), λαμβάνοντας υπ' όψιν το κοινό στο οποίο στοχεύουν, τις διαφορές στην ηλικία, το φύλο και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και τις δεξιότητες.
 - Ανταπόκριση: Ένας μηχανισμός καταγγελιών με εύρυθμη λειτουργία απαιτείται να παρέχει έγκαιρη ανταπόκριση, να διαθέτει επαρκείς πόρους και να τυγχάνει διαχείρισης από κατάλληλα εκπαιδευμένα άτομα.
 - Ασφάλεια: Οι εταίροι οφείλουν να εγγυώνται την ασφάλεια όλων όσοι κάνουν αναφορές καταγγελιών και ανησυχιών. Αυτό περιλαμβάνει την προστασία πληροφοριοδοτών, την προσωπική ασφάλεια και την ασφάλεια δεδομένων. Τα μέτρα προστασίας πρέπει να θεσπιστούν πριν από την προώθηση της χρήσης του μηχανισμού αναφοράς.
 - Εμπιστευτικότητα και ανωνυμία: Οι καταγγελίες πρέπει να τυγχάνουν άκρως εμπιστευτικής μεταχείρισης και να υπάρχουν οι κατάλληλες δικλίδες ασφαλείας για την πρόληψη της διαρροής πληροφοριών. Οι καταγγέλλοντες πρέπει, επίσης, να ενημερώνονται για τη δυνατότητα ανώνυμης υποβολής καταγγελίας, και για τις συνέπειες μιας τέτοιας διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της καταγγελίας.
 - Διαφάνεια: Οι εταίροι πρέπει να εξηγούν τις διαδικασίες σε όλους τους καταγγέλλοντες, συμπεριλαμβανομένου του πώς θα διαβιβάζονται οι πληροφορίες, σε ποιον και για ποιο σκοπό,

⁴Το [Πρωτόκολλο](#) απαιτεί την αναφορά των καταγγελιών τόσο από τους δικαιούχους όσο και από τους εταίρους που το υλοποιούν στον ΟΗΕ (βλ. παράγραφο 19 του Πρωτοκόλλου): «Ο ΟΗΕ υποχρεούται να αναφέρει καταγγελίες σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) στο Γενικό Γραμματέα. Η έγκαιρη αναφορά καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) στην υπηρεσία του ΟΗΕ είναι υποχρέωση των εταίρων, στο πλαίσιο της υποχρέωσης αναφοράς. Ο φορέας του ΟΗΕ και οι αντίστοιχοι εταίροι είναι από κοινού υπεύθυνοι για τη γνωστοποίηση της υποχρέωσης αναφοράς καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης του ΟΗΕ σε όλο το αρμόδιο προσωπικό, και για τη διασφάλιση της συγκρότησης μηχανισμών αναφοράς επί τόπου.»

Interim Guidance

καθώς και για τις έρευνες και τη στήριξη στους επιζώντες. Σε αυτές περιλαμβάνεται, επίσης, η ενημέρωση για την υποχρέωση αναφορών του οργανισμού.

- 2) Οι εταίροι οφείλουν να υποβάλλουν αναφορές στον φορέα του ΟΗΕ με τον οποίο έχουν συμφωνία. Εάν αποκρύπτουν πληροφορίες, δεν υποβάλλουν αναφορές, ή παρέχουν εσκεμμένα ανακριβείς πληροφορίες, ενδεχομένως να υποστούν κυρώσεις βάσει της συμφωνία συνεργασίας. Οι μηχανισμοί αναφοράς πρέπει να έχουν την ικανότητα παραπομπής καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης στον ΟΗΕ.

Επιπλέον, οι εταίροι μπορούν να ενισχύσουν τις δυνατότητες των μηχανισμών αναφοράς καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, κάνοντας χρήση εσωτερικών και εξωτερικών μηχανισμών αναφοράς για τη διευκόλυνση αναφοράς καταγγελιών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης ή ανησυχιών από το προσωπικό και τους αποδέκτες βοήθειας. Όπου είναι δυνατόν, πρέπει να ενσωματώνουν τους μηχανισμούς αναφοράς για την Πρόληψη της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (PSEA) στους ευρύτερους μηχανισμούς ανατροφοδότησης ή καταγγελιών προκειμένου να επωφελούνται από την εμπιστοσύνη, τη διακριτικότητα και τους πόρους τους.

Η ελάχιστη απαίτηση πληρούται και ο εταίρος μπορεί να αυτοαξιολογηθεί με «ναι», εάν μπορεί να αποδείξει ότι διαθέτει επαρκείς μηχανισμούς αναφοράς επί τόπου. Οι επαρκείς μηχανισμοί αναφοράς πρέπει να διαθέτουν τα εξής στοιχεία: (1) διαύλους αναφοράς για το προσωπικό του οργανισμού, (2) για τους δικαιούχους των προγραμμάτων του οργανισμού, και (3) ενημέρωση των δικαιούχων από τον οργανισμό για τον τρόπο πρόσβασης στους διαύλους αναφοράς. Για τις συγκεντρωτικές αξιολογήσεις των διεθνών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, είναι σημαντικό τα στοιχεία των διαύλων αναφοράς να προέρχονται από το επίπεδο χώρας και να είναι διαθέσιμα στην τοπική γλώσσα. Σε διαφορετική περίπτωση, ο εταίρος αυτοαξιολογείται με «όχι» και το πρότυπο αυτό προστίθεται στο σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση ικανοτήτων.

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Εσωτερικός Μηχανισμός Καταγγελιών και Ανατροφοδότησης ·
- Συμμετοχή σε κοινούς μηχανισμούς αναφοράς ή διπληρεσιακούς μηχανισμούς καταγγελιών σε τοπικό επίπεδο (CBCM) (βλ. ανωτέρω σημείωση για την τεκμηρίωση τρίτων μερών)·
- Επικοινωνιακό υλικό·
- Σχέδιο ευαισθητοποίησης για την Πρόληψη της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (PSEA)·
- Περιγραφή του μηχανισμού αναφοράς ·
- Πολιτική πληροφοριοδοτών.

d) Πηγές:

Οι παρακάτω πηγές ενημέρωσης διατίθενται στους εταίρους ως αναφορές ή υλικό ενίσχυσης ικανοτήτων προκειμένου να τους βοηθήσουν να αναπτύξουν το σχέδιο εφαρμογής και να εκπληρώσουν τα βασικά πρότυπα.

- [Οδηγός Καλών Πρακτικών της Μόνιμης Διπληρεσιακής Επιτροπής \(Inter-Agency Standing Committee- IASC\) για διπληρεσιακούς μηχανισμούς καταγγελιών σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών, Σεπτέμβριος 2016·](#)
- [Μόνιμη Διπληρεσιακή Επιτροπή \(Inter-Agency Standing Committee- IASC\), Διεθνή Πρότυπα Λειτουργικών Διαδικασιών της Διπληρεσιακής Συνεργασίας σε Μηχανισμούς Καταγγελιών σε Τοπικό Επίπεδο, 2016·](#)

- Σώστε τα Παιδιά (Save the Children), [Πακέτο Οδηγιών Υποχρέωσης Λογοδοσίας Προγράμματος Πηγές Ενημέρωσης της Οργάνωσης «Σώστε τα Παιδιά» \(Save the Children\)](#), 2013 (ιδιαίτερως το κεφάλαιο 4 «Διαχείριση ανατροφοδότησης και καταγγελιών», σσ. 25-42)
- Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), [Επιχειρησιακές Οδηγίες για την Υποχρέωση Λογοδοσίας στους Πληττόμενους Πληθυσμούς](#), Σεπτέμβριος 2020.
- [Παγκόσμιος Πίνακας Ελέγχου της Πρόληψης Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης \(PSEA\) στην ανθρωπιστική παρέμβαση](#)
- [Οπτική Εργαλειοθήκη Διασφάλισης σε Τοπικό Επίπεδο](#)

6. Βασικοί Κανόνες: Βοήθεια και παραπομπές

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Για να είναι συνεπής με το Πρωτόκολλο Εταίρων και άλλα όργανα του τμήματος του ΟΗΕ για τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση, ο εταίρος διαθέτει ένα σύστημα παραπομπής των θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης στις τοπικές διαθέσιμες υπηρεσίες στήριξης, βάσει των αναγκών και της συγκατάθεσής τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ενεργή συμβολή στα δίκτυα Πρόληψης της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης εντός της χώρας και/ή στα συστήματα έμφυλης βίας (GBV) και/ή στις οδούς παραπομπής σε διυπηρεσιακό επίπεδο.»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Είναι ευθύνη του εταίρου να διασφαλίσει ότι τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης που φέρεται να έχει διαπραχθεί από το προσωπικό του, θα λάβουν άμεση στήριξη από ειδικούς, είτε παρέχοντάς τους άμεσες υπηρεσίες είτε παραπέμποντάς τους στους αρμόδιους παρόχους υπηρεσιών, εφόσον δώσουν τη συγκατάθεσή τους.

Οι εταίροι πρέπει να τηρούν τις ακόλουθες αρχές ([Πρωτόκολλο Βοήθειας Θυμάτων](#)) κατά τη διευκόλυνση παροχής βοήθειας:

- Θα διατίθεται παροχή βοήθειας και υποστήριξη σε όλα τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, ανεξάρτητα από το εάν το θύμα κινεί ή συμμετέχει σε έρευνα ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία λογοδοσίας.
- Η βοήθεια και η στήριξη θα παρέχονται έχοντας ως κεντρικό άξονα τα θύματα, θα βασίζονται στα δικαιώματα, την ηλικία, την αναπηρία και τη διάσταση του φύλου, δεν θα εισάγουν διακρίσεις και θα είναι πολιτιστικά κατάλληλες. Τα δικαιώματα και τα βέλτιστα συμφέροντα των θυμάτων καθοδηγούν τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζεται και παρέχεται η βοήθεια και η στήριξη. Η βοήθεια και η στήριξη προς τα παιδιά θύματα (κάτω των 18 ετών) παρέχονται κατά τρόπο που συνάδει με τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ιδίως με το «βέλτιστο συμφέρον του παιδιού».
- Η παρεχόμενη στα θύματα βοήθεια πρέπει να τηρεί την αρχή του «μη βλάπτειν» και να παρέχεται κατά τρόπο που να επιδιώκει την προάσπιση των δικαιωμάτων, της αξιοπρέπειας και της ευημερίας τους. Αυτό ενδέχεται να συνεπάγεται την πρόβλεψη μέτρων ασφαλείας για την προστασία από αντίποινα, εκ νέου θυματοποίηση και νέες τραυματικές εμπειρίες.
- Όσον αφορά την παροχή βοήθειας, γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των θυμάτων στην ιδιωτικότητα, το απόρρητο και την συναίνεση κατόπιν ενημέρωσης. Τα θύματα (ή οι γονείς/πάροχοι φροντίδας τους, κατά περίπτωση) έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν σχετικά με τη βοήθεια που χρειάζονται και θα πρέπει να λαμβάνουν πληροφόρηση σχετικά με το πλήρες φάσμα των διαθέσιμων επιλογών τους. Τα θύματα θα πρέπει να ενημερώνονται για την πρόοδο και τα αποτελέσματα των ενεργειών ή των διαδικασιών που τα αφορούν.
- Τα θύματα δικαιούνται να επιδιώξουν την επιβολή των εφαρμοστέων μέτρων λογοδοσίας, συμπεριλαμβανομένης της νομικής αποκατάστασης, εφόσον το επιθυμούν.

Οι κοινές υπηρεσίες για θύματα/επιζώντες σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης περιλαμβάνουν:

Interim Guidance

Είδος υπηρεσίας	Περιγραφή
Ασφάλεια και προστασία	<ul style="list-style-type: none"> Άμεσα μέτρα ασφάλειας ή προστασίας των επιζώντων και των μαρτύρων στη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση για την αντιμετώπιση του κινδύνου αντιποίνων ή περαιτέρω βίας, όπως σχεδιασμός ασφάλειας των επιζώντων, ασφαλές καταφύγιο (δηλαδή χώρος που προσφέρει προσωρινή ασφάλεια σε άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από απειλή), υποστήριξη μετεγκατάστασης
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	<ul style="list-style-type: none"> Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της προφύλαξης μετά την έκθεση (PEP) για την πρόληψη του HIV (εντός 72 ωρών από την πιθανή έκθεση), θεραπεία για σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (STIs), περίθαλψη κύησης, επείγουσα αντισύλληψη
Ψυχοκοινωνική υποστήριξη	<ul style="list-style-type: none"> Ψυχική περίθαλψη, συναισθηματική και πρακτική υποστήριξη, είτε ατομικά είτε σε επίπεδο κοινότητας
Νομικές υπηρεσίες	<ul style="list-style-type: none"> Υπηρεσίες νομικής συνδρομής, όπως δωρεάν νομικές συμβουλές, νομική εκπροσώπηση και άλλα.
Βασική υλική βοήθεια	<ul style="list-style-type: none"> Παροχή τροφίμων, ρουχισμού, στέγης, σχολική επανένταξη και υποστήριξη για την πρόσβαση σε μέσα βιοπορισμού για τους επιζώντες
Στήριξη των παιδιών που γεννιούνται ως αποτέλεσμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης	<ul style="list-style-type: none"> Ιατροφαρμακευτική και ψυχοκοινωνική περίθαλψη και επιδίωξη αξιώσεων πατρότητας και διατροφής τέκνων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές κυβερνήσεις

- Οι εταίροι θα πρέπει να διαθέτουν επικαιροποιημένο κατάλογο τοπικών παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει επιλογές τόσο για τα παιδιά όσο και για τους ενήλικες επιζώντες, κατά περίπτωση (π.χ. ονόματα παρόχων παιδιατρικής περίθαλψης και ιατρικής περίθαλψης ενηλίκων). Σε πολλές περιπτώσεις, οι εταίροι μπορούν να χρησιμοποιήσουν ή να προσαρμόσουν τη χαρτογράφηση των υφιστάμενων υπηρεσιών για την έμφυλη βία και την προστασία των παιδιών και τις οδούς παραπομπής των σχετικών διπληρεσιακών φορέων, όπως το εγχώριο δίκτυο για την προστασία από τη σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση και οι εγχώριες ομάδες συντονισμού για την έμφυλη βία και την προστασία των παιδιών. Ειδικά σε περιπτώσεις που αφορούν παιδιά, οι συνεργάτες θα πρέπει επίσης να συμβουλευόμαστε τα τοπικά γραφεία της UNICEF.⁵
- Όταν υπάρχουν κενά στην κάλυψη των υπηρεσιών και οι απαιτούμενες υπηρεσίες δεν είναι διαθέσιμες, θα πρέπει να παρέχεται βοήθεια και υποστήριξη στα θύματα με τη χρήση των εσωτερικών πόρων του εταίρου. Πρόσθετοι πόροι για την αντιμετώπιση των κενών στην κάλυψη των υπηρεσιών μπορούν να παρασχεθούν μέσω, για παράδειγμα, του [Καταπιστευματικού Ταμείου για τη Στήριξη Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης](#).
- Η διαδικασία παραπομπής θα πρέπει να καθοδηγείται από μια καθορισμένη διαδικασία που ευθυγραμμίζεται με τις υφιστάμενες διπληρεσιακές ή πολυ-υπηρεσιακές διαδικασίες και πρωτόκολλα. Η διαδικασία θα πρέπει να περιγράφει τα μέτρα που πρέπει να λάβει το κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό.

⁵ Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οργανισμοί μπορούν, επίσης, να έχουν πρόσβαση σε πρόσθετη χρηματοδότηση για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών μέσω του Καταπιστευματικού Ταμείου για τη Στήριξη Θυμάτων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Κακοποίησης (το «Καταπιστευματικό Ταμείο») που θεσπίστηκε από τον Γενικό Γραμματέα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Καταπιστευματικό Ταμείο, ανατρέξτε στη διεύθυνση: <https://conduct.unmissions.org/remedial-trust-fund>.

Με τον τρόπο αυτό πληρούται η ελάχιστη απαίτηση και ο εταίρος μπορεί να δηλώσει «ναι» για τον ίδιο, εάν μπορεί να αποδείξει ότι διαθέτει σύστημα παραπομπής των θυμάτων σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης στις τοπικά διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης. Για τις συγκεντρωτικές αξιολογήσεις των διεθνών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, είναι σημαντικό τα στοιχεία των διαύλων αναφοράς να προέρχονται από το επίπεδο χώρας και να είναι διαθέσιμα στην τοπική γλώσσα. Σε διαφορετική περίπτωση, ο εταίρος αυτοαξιολογείται με «όχι» και το πρότυπο αυτό προστίθεται στο σχέδιο υλοποίησης για την ενίσχυση ικανοτήτων.

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Εσωτερική ή διυπηρεσιακή οδός παραπομπής (βλ. παραπάνω σημείωση σχετικά με τα υποστηρικτικά έγγραφα τρίτων).
- Κατάλογος με τους διαθέσιμους παρόχους υπηρεσιών στις σχετικές τοποθεσίες·
- Περιγραφή των οδών παραπομπής ή των τυποποιημένων διαδικασιών λειτουργίας (SOP)·
- Έντυπο παραπομπής για επιζήσαντες έμφυλης βίας/σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης·
- Εφαρμοστέες κατευθυντήριες γραμμές για βοήθεια ή/και κατάρτιση στην έμφυλη βία και τις αρχές διαχείρισης περιστατικών έμφυλης βίας για τα θύματα.

d) Πηγές:

Οι παρακάτω πηγές ενημέρωσης διατίθενται στους εταίρους ως αναφορές ή υλικό ενίσχυσης ικανοτήτων προκειμένου να τους βοηθήσουν να αναπτύξουν το σχέδιο εφαρμογής και να εκπληρώσουν τα βασικά πρότυπα.

Παροχή βοήθειας για όλους τους επιζήσαντες:

- [Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την παροχή βοήθειας σε θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης](#) (Πρωτόκολλο για την παροχή βοήθειας σε θύματα)·
- Τεχνικό σημείωμα σχετικά με την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου για την παροχή βοήθειας σε θύματα (προσεχώς)·
- [Κατευθυντήριες γραμμές για την ενσωμάτωση των παρεμβάσεων σε έμφυλη βία στην ανθρωπιστική δράση για τη μείωση του κινδύνου, την προώθηση της προσαρμοστικότητας και την υποβοήθηση της ανάρρωσης](#), IASC, 2015·
- [Οδηγός βοήθειας για θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης: Θέσπιση μηχανισμών ανά χώρα για την παροχή βοήθειας σε θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης από το προσωπικό των Ηνωμένων Εθνών/ΜΚΟ/διακυβερνητικών οργανώσεων και το συναφές προσωπικό](#), ECHA/ECPS UN και ειδική ομάδα ΜΚΟ για την προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, Απρίλιος 2009·
- [Στοιχειώδη πρότυπα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης](#), UNFPA, 2015.
- [Συνολική στρατηγική των Ηνωμένων Εθνών για την παροχή βοήθειας και υποστήριξης στα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης από το προσωπικό των Ηνωμένων Εθνών και το συναφές προσωπικό](#), 2007.
- [Διυπηρεσιακές οδηγίες για τη διαχείριση υποθέσεων έμφυλης βίας](#), 1 Ιανουαρίου 2017.
- [Σεξουαλική και έμφυλη βία κατά των προσφύγων, των επαναπατριζόμενων και των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων. Κατευθυντήριες γραμμές για την πρόληψη και την απόκριση](#), UNHCR, Μάιος 2003.
- [Πολιτική για την πρόληψη, τον μετριασμό του κινδύνου και την αντιμετώπιση της βίας λόγω φύλου](#), Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, 2 Οκτωβρίου 2020.
- [Πολιτική για μια θυματοκεντρική προσέγγιση στην απάντηση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σε περιπτώσεις σεξουαλικού παραπτώματος](#), 1 Δεκεμβρίου 2020.

- [Παγκόσμιος πίνακας ελέγχου της Προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση στην ανθρωπιστική απόκριση](#)

Παροχή βοήθειας σε παιδιά επιζήσαντα:

- [Φροντίδα παιδιών επιζώντων σεξουαλικής κακοποίησης: Κατευθυντήριες γραμμές για τους παρόχους υπηρεσιών υγείας και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών σε ανθρωπιστικά περιβάλλοντα](#), Διεθνής Επιτροπή Διάσωσης/UNICEF, 2012 ·
- [Διυπηρεσιακές οδηγίες για τη διαχείριση υποθέσεων και την προστασία των παιδιών. Ο ρόλος της διαχείρισης υποθέσεων στην προστασία των παιδιών: Οδηγός για υπεύθυνους πολιτικής και προγραμμάτων και κοινωνικούς λειτουργούς](#), The Child Protection Working Group, Ιανουάριος 2014·

7. Βασικοί Κανόνες: Έρευνες

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Ο εταίρος διαθέτει διαδικασία διερεύνησης των ισχυρισμών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης και μπορεί να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ένα σύστημα παραπομπής για έρευνες για τις οποίες δεν υπάρχει εσωτερική δυνατότητα.»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Οι εταίροι οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι επαγγελματικές έρευνες των καταγγελιών για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση στις οποίες εμπλέκεται το προσωπικό τους διενεργούνται χωρίς καθυστέρηση και με τη δέουσα προσοχή για την ασφάλεια και την ευημερία όλων των εμπλεκόμενων. Οι έγκαιρες και επαγγελματικές έρευνες είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της λογοδοσίας των δραστών, της δικαιοσύνης για τα θύματα και για την επιβολή της πολιτικής μηδενικής ανοχής του ΟΗΕ και των εταίρων του. Οι έρευνες θα πρέπει να διεξάγονται λαμβάνοντας δεόντως υπόψη ορισμένες βασικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων, τουλάχιστον, μεταξύ άλλων:

- Εμπιστευτικότητα, ασφάλεια, αμεροληψία, αντικειμενικότητα, σχολαστικότητα, έγκαιρη αντίδραση και σεβασμό των δικονομικών δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων ·
- Κατάλληλη προστασία και παραπομπή σε υπηρεσίες υποστήριξης για θύματα και μάρτυρες κατά τη διάρκεια της έρευνας, εφόσον χρειαστεί ·
- Συχνή και κατ' επανάληψη επικοινωνία με μάρτυρες και θύματα κατά τη διαδικασία της έρευνας και των αποτελεσμάτων, κατά περίπτωση·
- Κατάλληλη επανεξέταση, συμπεριλαμβανομένης της πειθαρχικής/συμβατικής πράξης όταν οι κατηγορίες είναι βάσιμες ·
- Παραπομπή υποθέσεων σε αρμόδιες εθνικές αρχές για εγκληματική έρευνα και δίωξη, κατά περίπτωση ·
- Ένα σύνολο τυπικών διαδικασιών που αναλύει λεπτομερειακά τη διαδικασία ερευνών, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων και των ευθυνών εκείνων που συμμετέχουν στην έρευνα για να εξασφαλιστεί η νόμιμη οδός για όλους όσοι εμπλέκονται.

Αν ο εταίρος υλοποίησης μπορεί να υποδείξει ότι έχει ξεκινήσει μια διαδικασία για έρευνα κατηγοριών Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και κακοποίησης και μπορεί να παράσχει αποδείξεις, ο εταίρος μπορεί να αυτοαξιολογηθεί με «ναι». Αν όχι, ο εταίρος αυτοαξιολογείται με «όχι» και αυτή η προδιαγραφή προστίθεται στο σχέδιο ενδυνάμωσης της ικανότητας εφαρμογής, μετά τον έλεγχο από τον φορέα.

Η διεξαγωγή ερευνών απαιτεί εκπαιδευμένους επαγγελματίες ερευνητές και μπορεί να είναι ένα περίπλοκο και συχνά δαπανηρό εγχείρημα. Είναι, λοιπόν, απαραίτητο οι εταίροι να αξιολογήσουν τις ερευνητικές τους ικανότητες από νωρίς. Όπου υπάρχει έλλειψη ικανότητας από το ίδιο το τμήμα (π.χ. καθιερωμένες εσωτερικές ερευνητικές διαδικασίες και εξειδικευμένες έρευνες ή υπάλληλοι επίσημα επιφορτισμένοι με την εκτέλεση εσωτερικών ερευνών), οι εταίροι πρέπει να εξασφαλίσουν γρήγορη πρόσβαση σε μια επαγγελματική υπηρεσία ερευνών ή σε ερευνητικούς συμβούλους που είναι γνώστες της διενέργειας ερευνών σε περιβάλλοντα ανάπτυξης ή ανθρωπιστικών δράσεων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την

πρόσληψη μιας επαγγελματικής υπηρεσίας παροχής με βασικό μισθό για να εξασφαλιστεί άμεση κινητοποίηση αν και όποτε χρειαστεί. Η συμφωνία συνεργασίας δίνει στον φορέα του ΟΗΕ το δικαίωμα να διενεργεί έρευνες και στον εταίρο να συμβουλευέται ή να απαιτεί από τον ΟΗΕ να διενεργεί έρευνες.

Οι επιλέξιμοι εταίροι μπορεί επίσης να πληρούν τις προϋποθέσεις για χρηματοδότηση μέσω του [ταμείου OCHA](#) για έρευνες σχετικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση, την κακοποίηση και τη σεξουαλική παρενόχληση, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οργανισμούς και συνδεδεμένους εταίρους της IASC που δεν έχουν εξειδικευμένη ικανότητα ερευνών ή που έχουν περιορισμένη ικανότητα ερευνών.

Οι εταίροι μπορεί επίσης να αναγνωρίσουν άλλες επιλογές που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ικανότητές τους (π.χ. χρήση νομικών υπηρεσιών αφίλοκερδώς, αίτημα σε έναν εταίρο να χορηγήσει/αξιοποιήσει έναν ερευνητή ή να χρησιμοποιήσει ομάδες ερευνητών).

Οι εταίροι είναι υποχρεωμένοι να κρατούν ενήμερο τον φορέα του ΟΗΕ με τον οποίο συνεργάζονται κατά τη διάρκεια της διενέργειας ερευνών και, με τη λήξη της έρευνας, να παρέχουν ένα ολοκληρωμένο και πλήρες αντίγραφο της αναφοράς της έρευνας στον φορέα του ΟΗΕ με τον οποίο συνεργάζονται.⁶

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Γραπτή διαδικασία για έλεγχο των κατηγοριών για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση (SEA);
- Εξειδικευμένοι πόροι για έρευνα(-ες) και/ή δέσμευση του εταίρου για υποστήριξη;
- Διαδικασίες έρευνας για ανάρμοστη συμπεριφορά που περιλαμβάνει σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση ή την πολιτική/διαδικασίες ερευνών για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση;
- Συμβόλαιο με επαγγελματική υπηρεσία ερευνών.

d) Πηγές:

Οι ακόλουθες πηγές διατίθενται στους εταίρους ως παραπομπές ή ως υλικό ενίσχυσης των ικανοτήτων για να βοηθήσουν τον εταίρο να αναπτύξει το σχέδιο εφαρμογής και να ανταποκριθεί στις βασικές προδιαγραφές.

Παράπονα και διαδικασίες ερευνών:

- IASC, [Μοντέλο Καταγγελιών και Διαδικασιών Ερευνών και Καθοδήγησης σχετικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση](#) (Προσχέδιο), 2004.
- IASC, [Κατευθυντήριες Γραμμές για την Εφαρμογή των Ελάχιστων Λειτουργικών Προδιαγραφών για την Προστασία από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση \(PSEA\)](#), Μάρτιος 2013.
- IASC, [Ταμείο για Έρευνες για την Σεξουαλική Εκμετάλλευση, Κακοποίηση και Σεξουαλική Παρενόχληση](#), Απρίλιος 2019
- Κρατώντας τα Παιδιά Ασφαλή, [Διαχείριση Καταγγελιών για την Παιδική Προστασία](#), 2016.
- ΠΟΥ, [Συστάσεις ηθικής και ασφάλειας για έρευνα, τεκμηρίωση και παρακολούθηση της σεξουαλικής βίας σε έκτακτες ανάγκες](#), 2007.
- CHS Alliance, [Έρευνα Υποθέσεων Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Βίας από Εργαζόμενους Ανθρωπιστικών Οργανώσεων: Προκλήσεις και Συστάσεις](#), Έγγραφο Αναφοράς για το Συνέδριο της CHS Alliance PSEA 2016, 5-6 Σεπτεμβρίου 2016: Μπανγκόκ, Ταϊλάνδη.

⁶Για περισσότερες πληροφορίες για τις υποχρεώσεις των εταίρων σχετικά με τις έρευνες με βάση τον φορέα του ΟΗΕ με τον οποίο συνεργάζεται ο εταίρος, παρακαλούμε δείτε τα ακόλουθα έγγραφα: [Γενικοί Όροι και Προϋποθέσεις της UNICEF](#), [Γενικοί Όροι και Προϋποθέσεις του Ταμείου Ηνωμένων Εθνών για τον Πληθυσμό \(UNFPA\) and Συμφωνητικά Συνεργασίας της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες \(UNHCR\)](#) και [Γενικές Προϋποθέσεις της Συμφωνίας σε τοπικό επίπεδο του Παγκοσμίου Προγράμματος Σίτισης \(WFP\)](#).

- CHS Alliance, [Κατευθυντήριες Γραμμές για Έρευνες- Οδηγός για ανθρωπιστικές οργανώσεις για τη λήψη και την έρευνα καταγγελιών κακοποίησης, εκμετάλλευσης, απάτης ή διαφθοράς από το προσωπικό τους](#), 2006 (αναθεωρήθηκε το 2015).
- Διεθνές Συμβούλιο Εθελοντικών Φορέων (CVA), [Αναπτύσσοντας Ασφαλότερους Οργανισμούς: Υλικά Εκπαίδευσης για τη λήψη και έρευνα καταγγελιών κακοποίησης και εκμετάλλευσης από εργαζόμενους ανθρωπιστικών οργανώσεων](#), 2007.

Έρευνες που περιλαμβάνουν παιδιά επιζώντες και μάρτυρες:

- UNICEF/UNODC, [Εγχειρίδιο για Επαγγελματίες και Υπεύθυνους Χάραξης Πολιτικής σε Ζητήματα Δικαιοσύνης που περιλαμβάνουν Παιδιά Θύματα και Μάρτυρες Εγκλήματος](#), Criminal Justice Handbook Series, UN, New York, 2009, καθώς και [έκδοση κατάλληλη για παιδιά](#)).

8. Βασικοί Κανόνες: Διορθωτικά Μέτρα

a) Κριτήριο αξιολόγησης:

«Ο εταίρος έχει αναλάβει την κατάλληλη διορθωτική δράση ενόψει των καταγγελιών για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση, εάν υπάρχουν»

b) Ελάχιστες προϋποθέσεις:

Οι εταίροι είναι υποχρεωμένοι να αποκαλύψουν οποιαδήποτε προηγούμενη κατηγορία για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού τους και αποδείξεις των διορθωτικών μέτρων και δράσεων που λήφθηκαν ως απάντηση σε αυτή.

Οι εταίροι με προηγούμενο ιστορικό σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης θεωρούνται ότι βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο. Ένα σύνολο διορθωτικών πράξεων χρειάζεται να ληφθεί προτού μπορέσει να μειωθεί το ποσοστό κινδύνου.

Πληροφορίες σχετικά με προηγούμενες κατηγορίες και διορθωτικές πράξεις που ακολούθησαν κατά συνέπεια θα γίνονται δεκτές ανωνύμως/χωρίς προσωπικά δεδομένα και σε συμφωνία με τους εθνικούς κανονισμούς εργασίας στη χώρα.

Παρακάτω ακολουθεί ένας ενδεικτικός κατάλογος παραγόντων που μπορεί να ληφθούν υπόψη στη λήψη αυτής της απόφασης:

- Ο εταίρος έχει ενημερώσει άμεσα τον ΟΗΕ για την κατηγορία της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης⁷.
- Μια ενδελεχής και διαφανής έρευνα της κατηγορίας για σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση που αφορά τον εταίρο έχει διεξαχθεί.
- Το αποτέλεσμα της/των έρευνας/ερευνών για την κατηγορία της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) έχει κοινοποιηθεί στον ΟΗΕ.
- Κατάλληλη δράση έχει αναληφθεί ενάντια στον δράστη, αν η κατηγορία έχει αποδειχθεί ότι είναι βάσιμη.
- Επαρκή βοήθεια και προστασία έχουν παρασχεθεί στο/α (φερόμενο/α ως) θύμα/τα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA).
- Ένα χρονικά περιορισμένο σχέδιο δράσης έχει εφαρμοστεί για να απευθυνθούν συστηματικά ζητήματα και βασικά κενά.

Αν ο εταίρος υλοποίησης έχει προηγούμενα περιστατικά σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) και μπορεί να αποδείξει ότι έχει λάβει επαρκή διορθωτικά μέτρα, ο εταίρος μπορεί να

⁷Υφιστάμενοι εταίροι με προηγούμενες κατηγορίες σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (SEA) πρέπει να καταγγέλλονται στα αντίστοιχα ερευνητικά γραφεία υπηρεσιών κάθε φορά του ΟΗΕ.

αυτοαξιολογηθεί με «ναι» και να παρέχει σχετικά δικαιολογητικά. Αν όχι, ο εταίρος υλοποίησης αυτοαξιολογείται με «όχι». Μετά τον έλεγχο του φορέα του ΟΗΕ για την επάρκεια της ανταπόκρισης του εταίρου, αν αποφασιστεί ότι τα διορθωτικά μέτρα που λήφθηκαν από έναν εταίρο ήταν επαρκή, μία υφιστάμενη συνεργασία θα πρέπει να ανασταλεί, ενώ ένας καινούργιος εταίρος δε θα μπορέσει να δεσμευτεί, μέχρι να μπορέσει να παρουσιάσει σε ικανοποιητικό βαθμό ότι έχει λάβει επαρκή διορθωτικά μέτρα. Αν ο εταίρος δεν έχει κάποια προηγούμενη κατηγορία σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, ο εταίρος μπορεί να αυτοαξιολογηθεί με «δεν ισχύει». Ο εταίρος θα λάβει “1” βαθμό για αυτή τη βασική προδιαγραφή αν επιλέξει «δεν ισχύει».

c) Υποστηρικτικά έγγραφα:

Ακολουθεί κατάλογος προτεινόμενων εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοαξιολόγηση:

- Στοιχεία εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων όπως ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης για την Πρόληψη Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Βίας
- Συγκεκριμένα μέτρα για την αναγνώριση και τη μείωση κινδύνων σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

d) Πηγές:

Δεν υπάρχουν διαθέσιμοι πηγές για αυτό το κριτήριο αξιολόγησης καθώς αφορά προηγούμενες κατηγορίες για σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση και διορθωτικές δράσεις που λήφθηκαν ως απάντηση. Εάν έχετε κάποια ερώτηση για το πώς να απαντήσετε σε αυτή το βασικό πρότυπο, παρακαλούμε να απευθυνθείτε στο συντονιστικό κέντρο του φορέα του ΟΗΕ.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

